

ДІЛО

Виходить щоденно передполуднем

РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. шадн. 143.322.
Адреса для телеграм:
„Діло“, Львів.
Гол. Редактор приймає від
11—12 год. передполуднем
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА:
Місячно: в краю 4-50 зол.
За границею:
В Америці 1 долар, Франції,
Голландії, Бельгії 20 фр. фр.,
Італії 7-50 ал., Німеччині 7-50 ал.,
Швейцарії 3 шв. фр., Чехо-
словащині 30 ч. к., Румунії 150
лей, Болгарії 7-50 ал., Австрії
7-50 ал. — Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редації: 29-41.
Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

Довершений факт.

Львів, 30. листопада 1927.

Вибірчий бльок непольських народів став фактом довершеним. Одночасно з появою декрету президента польської республіки про розпуску сейму і сенату з приводу виконання п'ятилітньої каденції, відкрито у Варшаві протокол про створення виборчого бльоку всіх непольських народів: українців, білорусів, жидів, німців і литовців. В першу чергу впадає в очі факт єдності тих двох подій: розпуску сейму і створення бльоку непольських народів. У зв'язку з тим можна би поставити питання: чому ініціатори і контрагенти бльоку так вже поспішалися з його створенням? Чи з тактичних оглядів не краще було підждати з його оформленням?

Очевидно, в поодиноких національних угрупованнях, які в принципі признавали потребу створення виборчого бльоку, були різні застереження щодо його складових частин. Особливо загострилися в останньому часі відносини українства з жидівством взагалі, а відносини на території Зах. України зокрема. Також в жидівському таборі нарастали непорозуміння між поодинокими гуртами і течіями та територіальними групами. Треба було довшого часу на вирівнювання цих цих розбіжностей. Через те й права бльоку відсунулася в майбутність, а й взагалі було сумнівним його завершення. Зовнішні події спонукали на скорі сфіналізування бльоку.

Виявлялося, що уряд, бажаючи певними засобами досягнути більшої у будучому сеймі, змагає до досягнення per fas et nefas. Сама ідея бльоку народів викликала опозицію в півофіційній пресі. Погрози і заповіді заборон та резолюції, яких посмак уже відчували, примусили ініціаторів бльоку прискіпити справу. Ці погрози спонукали й на тих, що ще хиталися, в напрямі рішучості. Створення бльоку треба було прискіпити ще й тому, що з'явилася заповідь активного виступу уряду підчас виборчої акції. Що це значить, хіба треба пояснювати. В р. 1922 уряд виступав поану неутральності підчас виборчої акції, а що діялося у Сх. Галичині, яких „чудес“ доказував сен. Скорський! Тимбільше треба було прискіпити на всякі можливості і несподіванки в часі, коли урядові чинники провадили вже в теперішній вступний етапі беззастережно горячкову діяльність. Доля послів „Білоруської Громади“ не ворожить добра й іншим послам „славянських меншостей“. Всі ці причини примусили ініціаторів прискіпити переговори та якомога скорі завершити їх підписанням обов'язуючого протоколу.

Одним фіналізація виборчого бльоку непольських народів довершена лише в принципі. Вона ще не завершена у всіх подробицях. Рішуче, що в склад бльоку входять непольські народи: українці, білоруси, жиди, німці і литовці. Вибірчий бльок складається з національних груп, а національних об'єднань поодиноких народів. Передумовою успішних наслідків бльоку непольських народів є створення національного бльоку поодиноких народів, яких завершенням виявляється виборчий бльок непольських народів.

З причин, зазначених в горі, та з огляду на невеликий протяз часу, який ініціатори бльоку мали до розпорядимості, неможливо було перевести рішучого порозуміння в лоні кожної нації зокрема. Тому контрагентами бльоку непольських народів виступили великі партії та парламентарні групи менших партій, які були в становіщі більшості рухливості і могли превенційно взяти на себе тягар відповідальності за довершений факт.

З українського боку протокол порозуміння в цій справі підписав д-р Дмитро Левицький, як голова Українського Нац.-Демокр. Об'єднання, як авторитетний і відповідальний представник партії, яка виступила з ініціативою українського національного бльоку, що впливається в бльок непольських народів. Ініціатива УНДО-ня обіймає з українських політичних організацій: соціалістів-радикалів, Селянський Союз і соціалістичних демократів. Дві перші організації принципово дали свою згоду на вступлення до національного бльоку непольських народів. Становище соц.-демократів — поки-що невідоме, але воно зрозуміле з огляду на їх теперішній організаційний стан.

З білоруських організацій входять у склад бльоку обі оставші при житті білоруські партії: Селянський Союз і християнська демократія.

З жидівського боку входять до бльоку: сіоністи (крім сіоністів Галичини, як східної так і західної), міражисти (клерикальна група сіоністів), гітахдівці (трудова група сіоністів), безпартійні ортодокси, ремісники і купці (ці останні лише з Конгресівки, Виленщини і північних українських земель). Політична організація ортодоксів „Агуда“, яка за всяку ціну бажала причепитися до санції або польських консервативістів, тепер проситься до бльоку. З важливіших жидівських організацій

поза бльоком остають загальні сіоністи і купці Східної і Західної Галичини.

Німці і литовці в цілості входять в бльок (крім комуністичних гуртків).

Як бачимо, виборчий бльок непольських народів побудований на національній і демократичній основі. Є він союзом демократичних партій поодиноких народів, а його метою: створити реальні основи для взаємної помочі і підтримки народів і горожан „другої класи“.

Українське громадянство, як найбільш чисельніше з усіх „меншостей“, подаючи помічну руку іншим народам, одночасно здобуває й поміч на загрозованих окраїнах української національної території: на Холмщині, Підляшші і Лемківщині. Бльок непольських народів є одночасно висловом об'єднання всіх народів та засвідченням їх положення в державі з „найдемократичнішою“ конституцією. Цей бльок є могутньою протизагою проти розкладової акції півофіційних чинників і забором проти зазіхань сервілістично-хлібодільських „лячейок“.

В основу бльоку положено не лише реально-здобувчі змагання, він є не лише асекурацією для досягнення політичного представництва кожної нації зокрема, але й має виразний ідеологічний підклад. Є це союз національно-самостійницьких груп, які не засклеплюються в питаннях дня, але мають на меті розв'язку великої проблеми повноправності народів.

Ліста бльоку непольських народів іще не замкнена. В межах національного бльоку до неї можуть зголосити своє приєднання ще й інші політичні організації, однак лише такі, що визнають принцип демократизму і повноправності всіх народів та не є обтяжені гріхами кривавого опортунізму.

На підмогу Рідній Школі.

За постійний приплив жертв на розбудову українського шкільництва.
(Проект із села.)

Від довшого часу читаємо в нашій пресі розпучливі голоси про дефіцит Рідної Школи, заклики, докори, то-що, але справи це мабуть не направляє. Вже нераз підносилося, що тільки й тільки можна би придбати фондів, якби кожна українська душа жертвувала по однім чи десять сотників річно, але це, на жаль, проходить безслідно. На Р. Ш. складають жертви постійно тих кілька чи кільканадцять тисяч людей, що на поширення її агенд не вистарчає і Гол. Управа Р. Ш., замість зайнятися творчою працею, мусить усю свою енергію витрачувати на придбання фондів, приміщення то-що.

Недобір, відтягання сил від творчої праці буде завжди продовжуватися, якщо ми не створимо постійного припливу фондів до Р. Ш. На мою думку такий постійний фонд можна би створити. А можна створити його тоді, коли ідею спопуляризуємо на селі. Дотепер наше селянство, не рахуючи коляди і пісанки, дуже мало причинялося до удержання Р. Ш. І не дивинця. Більшість селянства не здає собі справи з того, які завдання має Р. Ш. і не бачить з неї ніякої безпосеред-

ньої користи для себе, з винятком тих нечисленних місцевостей, де Р. Ш. має свої школи.

Треба отже ідею Р. Ш. поширити в найдавші закутини нашого села, а тоді й село відгукнеться своїм могутнім голосом на заклик Р. Ш. Наш нарід є жертвилюбивий, на що нераз дав докази, треба тільки до нього прийти і то, не як бувало перед виборами, але прийти до нього з безпереривною культурно-освітньою працею. Знаю, що наші селяни дають поважні жертви на ріжні „матечки“, „курки“ і т. д., то певно дадуть їх і на Р. Ш. Треба тільки збудити зацікавлення села і то не тільки роботою, яку дала би Р. Ш. селу, але заінтересувати селян передовсім безпосередніми впливами на злідах, нарадах, то-що, не так, як то у нас часто буває, де береться селяни радше для декорації.

Популяризацію Р. Ш. при помочі культурно-освітньої роботи на селі, думаю, не тяжко перевести. В кожному суд повіті найдеться кількох освічених людей (адвокат, суддя, лікар, агроном, професор і т. д.) і саме при помочі тих людей повинні кружки Р. Ш. поширюватися на село. Якби 5—6 людей, а

це зовсім легко зробити, поїхало тільки десять разів річно на село з рефератами на різні теми, то обіхали б за рік принайменше двічі всі села в повіті. Таким чином майже в кожному селі суд повіту відбувся би двічі виклад в імені Р. Ш. Наші селяни цікавляться ріжними викладами і їх цікавлять ріжні теми. Помічна в цій культурній роботі буде безперечно наша кооперація. Немалу прислугу можуть зробити для Р. Ш. священники й учителі, що перебувають постійно на селі.

Нашому селянинові тяжко приходить дати грошеву, хочби й малу жертву на якунебудь ціль. Але на селі можна повести акцію в інший спосіб, а саме шляхом збірок в натурі. Про це, що нашому селянинові легше дати жертву в натурі, хоч вона далеко більша, свідчать хочби збірки на жертви повени. Але Р. Ш. не може обмежитися до випадкових збірок, тільки мусить мати запланований постійний приплив гроша, щоб Гол. Управа всю свою енергію могла звернути на свої справжні цілі, на виховання молоді.

Подаю тут іще один план для запланування постійного припливу гроша до Р. Ш. А саме цей приплив можна досягнути з курей. Може на перший погляд дивна гадка, але думаю, що доцільна і не дуже трудна до переведення. Представляю собі справу в той спосіб, що кружки Р. Ш. поширюються і на село. Господарі, члени кружка, замість грошових вкладок, записують на Р. Ш. по одній курці. Курка лишається на господарстві дотичного члена, він її годує, а всі яйця від тої курки передає до кооперативи. Місцевий комітет що місяця розчисляється з кооперативою і гроші висилає до Гол. Управи. Не представляю собі, щоб це було неможливе до переведення. В селі найдеться завжди кількох жертвених господарів, що зроблять початок і потягнуть за собою як не ціле село, то в кожному разі поважну кількість, бо чому мовляв, я маю бути гірший від сусіда?

По польській статистиці тільки в трьох східно-галицьких воєводствах (вилучивши польські повіти з львівського воєв.) є 767.831 самостійних селянських господарств, а саме у воєв. львівському 283.995, у станиславівському 234.865, у тернопільському 248.971. Якби й відчислити ще від тих 767.831 господарств 15 проц. на не-українські, то в тих трьох воєводствах Галичини українські селянські господарства становлять 625.657 госп. одиниць. Приймаючи ідеальний стан, що кожне господарство записало одну курку до Р. Ш., Р. Ш. розпоряджалося б 625.657 шт. курей. Рахуючи тільки по 80 шт. яєць від одної курки річно, дає це 52.212.560 шт. яєць, що перераховано по 13 сот. за яйце дає суму 6.787.632.80 зол.

Ясно, що в практиці не так легко це зробити, щоб кожне господарство відразу записало на фонд Р. Ш. по одній курці. Але при серйозній роботі справа піде і протягом 2—3-ох літ можна буде допровадити до того, що бодай у значній частині наших господарств Р. Ш. матиме свої кури, які будуть по-буде мати свої кури, які будуть по-буде мати джерелом її доходу. Вірю, справу є до переведення, треба би тільки з розумом до неї впа-

тися. Богато моглаб допомогти в тому ділі „Спілка Українських Агрономів“, що займається продажною насадю расового дробу, розсилаючи певну кількість яєць з призначенням для Р. Ш.

Іжж. Ол. Охрим.

Більшовики і алкоголь.

Монополія алкоголю одним з найбільших джерел доходу в СРСР.

Захопивши владу в свої руки комуністи проголосили безпощадну боротьбу з алкоголізмом і заборонили всяку торгівлю алкоголем, іншими словами заборонили взагалі пити горілку. Однак проголошена боротьба не дала комуністам ніяких реальних успіхів.

Піянство не тільки не впало, але навпаки зросло і стало небезпечнішим ніж було досі, бо чисті алкоголічні напитки почала заступати самогонка, що зігнала багато-багато людей зі світа наслідком затруєння організму. Виповіджено тоді безпощадну війну самогонці та її фабрикантам. Багатьох „самогонщиків“ навіть розстріляно. Але й це в продукції не зменшило.

Коли введено в життя нову економічну політику, коли приступлено до відбудови промислу та й взагалі державного життя, державні чинники спостереглися, що держава має замало прибутків зі самих податків, які платили виключно селянство, та зрозуміли, що на віднову промислу треба шукати і якихсь інших прибутків, бо західні капіталісти позичок не давали. Пригадали собі тоді на горілку. Получили корисне зі солодким і рішили в ім'я боротьби зі самогонкою та в ім'я придбання потрібних державі прибутків вернути до традицій Вітте та ввести в життя алкогольний монополія і тим самим приступити до його продукції. Самозрозуміло, що боротьба з алкоголізмом пішла в дубину, а держава, радянська держава, стала замість самогонщиків сама доставцем алкоголю для своїх горожан.

Ось недавно закордонні делегати робітництва запитали Сталіна, як він представляє собі боротьбу з алкоголізмом при існуванні державної монополії, на що він заявив: „Тепер горілка дає більше чим 500 мільонів карб. прибутку. Відмовитися від прибутку я ще не знаю про те, що повільна відмова від горілкової монополії позбавилаб наш промисл більше чим пів мільярда рублів, яких не булоб чим заступити“.

Отже тепер нема мови про те, що би комуністи відмовилися від достави алкоголю своїм громадянам, а тим самим не може бути й мови про боротьбу з алкоголізмом. Як представляють собі у будучині „боротьбу“ з алкоголізмом урядові чинники СРСР, видно найкраще з конкретного зіставлення цифр про п'ятилітній план продукції промислових виробів у СРСР. На основі обрахунків учених радянських статистиків цей план представляється в цифрах ось як: протягом п'ятиох найближчих літ продукція матеріалів зросте на 41 відс., кабошнів на 88 відс., скла на 96 відс., чавуна на 113 відс., мила на 121 відс., а горілки на цілих 227 відсотків. Ось як виглядає перспектива „обмеження“ алкоголізму і боротьба з ним у теперішньому царстві комуністів.

Цей слабій сторінки радянської дійсності не поминула використати у своїх аргументах проти політики правлячої більшості і теперішня опозиція. У своїх писаних контртретах до політичних тез ЦК партії та її політбюро вона зве горілковий промисл „провідною“ галузкою державного промислу і зловбно заважає, що „проголошену в тезах (правлячої більшості) боротьбу з пія-

стаом, намічається вести покищо при допомозі збільшення норми уживання горілки в триє більше на душу ніж досі“.

Комуніст Дейчман підкреслює у своїй статті про алкогольізм у СРСР застрашуючий зріст піяństwa і наводить на доказ статистичні дані про уживання алкоголю в мільонах ведер починаючи від 1923 р., тобто від заіснування алкогольного монополію. Отже в 1923—24 р. зужито 0,8 міль. ведер, у 1924—25 р. уже 4,1 міль., в 1925—26 ще більше, бо 20,5 міль., а в 1926—27 р. аж 31,5 мільонів ведер. Цифри показані, нема що казати. Але ще краще дається зілюструвати застрашуючий зріст піяństwa іншими цифрами. У 1923 році вмирало в Петербурзі наслідком алкогольізму 1,7 людей на сотню тисяч, а до 1926 р. смертність з тієїж причини зросла в шестеро і досягнула 10,9 випадків на сто тисяч населення.

Цифри, як бачимо, доказують, що піянство зростає в СРСР з року на рік дуже інтензивно. Та це не перешкоджує компартії далі ухвалювати всякі постанови про нешадну боротьбу з алкоголізмом, а Сталінові це цілком не вадить заявити чужоземним делегатам, що алкогольізм у СРСР поступенно буде знищений.

„Тепер — казав він — наша політика виключається в тому, щоб поступенно скорочувати вироб горілки. Я думаю, що в найближчій будучині нам удасться взагалі списувати горілку монополію, вперотити вироб спирту до мінімуму, необхідного для технічних цілей, а в сільстві тям анікулівувати взагалі продажу горілки“.

Щоби себе оправдати перед чужинними робітничими делегатами за введення державної торгівлі горілкою в СРСР, Сталін найшов і готових винуватків цього невідрадного вчинку. Винуватки за це поносять західно-європейські пролетарі.

„Я думаю, — сказав він делегатам — що нам не прийшлося би мабуть мати до діла з горілкою, і з численними іншими немильними справами, колиб західно-європейські пролетарі взяли владу в свої ру-

ки і дали нам допомогу. Але ж тож робота! Наші західно-європейські брати не хочуть покищо брати владу і ми примушені давати собі раду покінчи нашими власними проблемами. Та не жна на наша вина, па — дола! Як бачите, доля частини відповідалості на горілку монополію в СРСР падає і на наших західно-європейських друзів“.

Ось вам „віз і перевіз“ комуністичного диктатора! Та це річи зовсім не зміняє. Населення СРСР чим далі тим більше розпинається, в тім числі і комуністи, а при пропаганді протирелігійних клічів, при побороюванні релігії взагалі, котиться в моральну пропасть. Кидается серед нього страшна моральна гангренна, яка його й десятик, особливо по містах і промислових осередках. Однак слід ствердити, що серед великої частини населення йде останніми часами запалана боротьба проти тих невідрадних явищ. Ведуть ту боротьбу переловсім усі ті елементи, які агрутувалися міжно біля церкви, які протиставлять себе більшовицькому матеріалістичному світоглядові та стоять на сторожі християнської моралі. Вони здобувають собі з дня на день чимраз-то більше прихильників і союзників передовсім серед тих, що закушавши більшовицької матеріалістичної „етники“ та набравши до неї обридження, відчаїлися від неї безповоротню. Можна надіятися, що невдовзі наступить там перелом і що теперішня моральна меншість виборе перемогу та положить край етичному знироднюванню населення.

Експорт України в 1926-27 р.

Заступник народнього комісара торгівлі в уряді УСРР Коломойцев подає співробітникові „Вістей“ ось які дані про український експорт у 1926/27 господарському році:

Загальна сума експорту хлібного і нехлібного вивозила в минулому господарському році 147.633 тисячі карбованців проти 93.609 тис. карб. у попередньому р. З зіставлення тих цифр виходить, що експорт українського добра в 1926/27 році

М. ЗОПЕНКО.

Коза.

III.

Біля помийниці стояла коза. Була вона безрога, і в ній у неї висіло до землі.

„Жаль, — зі смутком подумав Забєжкін — стара коза, дай, Боже, їй здоров'я!“

На подвір'ї хлопчики в чижиків гралися. А біля рундлика дівка якась столові ножі чистила. До того вона з такою лютьстю чистила, що Забєжкін, забувши про козу, став як вкопаний.

Дівка люто плювала на ножі, виригувала слюну таки просто, встромлювала ножі в землю і встромлюючи, сама хиталася карачки і навіть хопіла.

„От дурепка!“ — подумав Забєжкін.

Дівка знесилювалася.

— Гей, тітко, — сказав Забєжкін гучно — де це тут винаймають кімнату?

Та зненацька відчинилося вікно над Забєжкіним, і чиясь бабця опухла голова, завязана хусткою, виглянула на подвір'я.

— Товаришу, — спитала голова — чи не вченого агронома Пампушкіна потрібно вам?

„Ах якийсь киржачок виводить!“ — подумав Забєжкін, — я в справі, так би мовити, кімнати, яку винаймають.“

— А коли вченого агронома Пампушкіна, — продовжувала голова — то не ждїть даремне, він сьогодні ніяк не може прийти, він наукову працю по щось пише.

Голова обернулася назад і за хвилину знову виглянула.

— Декілька слів в обороні огородин шкідників“...

— Що-о? — спитав Забєжкін.

— А то хто питає? — сказав агроном, сам підходячи до вікна. — Здорові були, товаришу!... То бачите стаття „Декілька слів в обороні огородин шкідників“... Та ви виходьте на гору.

— Ні, — сказав Забєжкін, лякаючись, — я кімнату, яку винаймають... —

— Кімнату? — спитав агроном з явним смутком. — Ну, так ви писали кімнати... Та ви не стїсняйтесь... Третє число, вчений агроном Пампушкін... У всяка собака знає... Забєжкін кивнула головою і підійшов до вікна.

— Тіточко, — запитав Забєжкін, — чия це, наприклад буде коза?

— Коза ніби? — спитала дівка. — Та коза з четвертого числа.

— З четвертого? — охнув Забєжкін. — Чи не там то, простіть, винаймається кімната?

— Там, — сказала дівка. — Лише, що кімната винаймлена.

— Як же так? — ізлякався Забєжкін. — Цього не може бути! А ти що, сказала, чи що? Як же це так — кімната винаймлена, коли я і час витратив, проїзд, турботи...

— А не знаю, — відповіла дівка — може й не винаймлена.

— Ну, то-то — не знаю, дурепка одна. Не знаєш, то краще й не говори. Не перекручуй подій. Ти ось краще про кури скажи — чиї це кури ходять?

— Кури ніби? Кури Домни Павловни.

— Що то за Домна Павловна? Чи не вона то винаймає кімнату?

— Винаймлена кімната — з серцем сказала дівка, в подолок збираючи ножі.

— Брешеш. Єй-Богу, брешеш. Оголошення є. Колиб оголошення не було, тоді інше діло — я не противився би. А тут оголошення, Колом не вибеш... Наточила, як собака, винаймлена, винаймлена... Дурепка одна. Ти скажи краще: індик — уже певне не П?

— Ні

— Ай-я-я! — адивувався Забєжкін. — Адже вона богата дама?

Дівка нічого не відповіла, гукнула в долоню і відійшла.

Забєжкін підійшов до кози і пальцем доторкнувся її мордочки.

„От, — подумав Забєжкін — якщо зараз лізне в руку — шастя: моя коза“.

Коза понохала руку і тонким кострубатим язиком лизнула Забєжкіна.

— Ну, ну, дурепка! — сказав, задихаючись, Забєжкін. — Шкоринку хочеш? Ех, шойно була в кишені шкоринка, та чогось не можу знайти... Нагадав: ай я П, Машко. Зів, даруй... Ну, ну, відтак дам... —

Забєжкін, серед незвичайного схвилювання, найшов четверте помешкання і постукав в зелену драгтинську чертату.

— Ви чого? — запитав хтось, відчинюючи двері.

— Кімната.

— Кімната винаймлена! — сказав хтось басом, намагаючись зачинити двері. Забєжкін міцно держав їх руками.

— Дозвольте, — сказав Забєжкін, лякаючись, — як же так? Дозвольте-ж увійти, шановний товаришу... Як же це так? Я час змарнував... Проїзд... Оголошення претїнь...

— Оголошення? Іване Кирилів! Чому-ж це ти оголошення не знаєш?

Тут Забєжкін підняв очі і побачив, що розмовляє з дамою та що дама — величезних розмірів. І ніс у неї ніяк не менший від Забєжкінського носа, а корпус такий обемистий, що з нього можна сміло викроїти двоє Забєжкінів, та й ще дещо лишиться.

— Добродійко, шановна мадам, — сказав Забєжкін, знімаючи картуз і чомусь присідаючи, — мені би хоч комірку яку-небудь поганеньку, шопку, шопочку...

— А ви що за один? — спитала добрим басом Домна Павловна.

— Службовик...

— Ну, шож, — сказала Домна Павловна, зітхаючи, — нехай і так. Є ще в мене одна кімнатка. Лише не ображуйтесь — біла курка...

Тут Домна Павловна ще раз із невідомої причини сумно зітхнула і повела Забєжкіна в кімнату.

— Ось, — сказала вона — погляньте. Скажу просто: поганя кімната. І вікно — нікчемне. І анду пнякого, а в стїну. А ось з гарною кімнатою спіянилося, батеньку. Винаймлена гарна кімната. Вісьськовому телеграфістові винаймлена.

— Прегарна кімната! — замітив Забєжкін. — Мені незвичайно подобаються такі кімнати біля кухні... Дозвольте — я переїду завтра...

— Ну, шож? — сказала Домна Павловна. — Нехай і так. Переїзджайте.

Забєжкін низенько аклонився і вийшов. Він підійшов до воріт, і ще раз зі смутком прочитав оголошення, зложив його і сховав у кишеню.

„Так, — подумав Забєжкін — важко, важко, важко приходить шастя... Ось інші до Америки або до Індії дуже просто їздять і винаймають кімнати, а тут... Та ще телеграфіст... Який то телеграфіст? А коли, скажім, той телеграфіст переїждить? Власно важко приходить шастя!“

(Продовження буде)

вод буде бідним і малокультурним. Ще перед світовою війною сільсько-господарський агент Катеринославського губерніяльного Земства барон Розен, аналізуючи причини швидкого господарчого розвитку Сполучених Держав Америки писав ось що:

„Одно з найцікавіших явищ сучасного життя останнього часу в Сполучених Державах уявляє з себе небувалий зріст зацікавлення до питань агрономічної допомоги населенню з боку найрізноманітніших елементів людності й особливо з боку ріжного роду комерційних підприємств. Промислові класи ніколи, здається, не усвідомлювали собі з такою ясністю, до якої міри їх власний добробут тісно зв'язаний з добробутом різнородного населення і яке істотне значіння має для них самих (а не тільки для фермерів), діяльність агрономічних осередків, особливо відділів агрономічної допомоги. Ніколи ще комерційні організації не давали останнім (агрономічним осередкам) такої великої матеріальної і моральної підтримки і, що особливо важне при тому, то робили це все зовсім не в дусі благодійності, а як суто „деловий гешефт“. Агрономічні потяги американських залізничних компаній — „інститути на колесах“, розповсюдження сорта пшениці „Маркіз“ мукомолами й інші заходи належать до цього роду „підприємств“.

Оця підтримка всіх клас людності і всіх фахів — вона і є причиною успіхів американської агрономії. Очевидячки серед українського народу мусить явитись такаж увага до цієї роботи. Самозрозуміло, що й кожний наш інтелігент мусить запам'ятати та усвідомити собі твердження французького державного діяча Тьера, що: „розвинене сільське господарство творить добробут і могутність держави, оживлює торг, науки, мистецтва і всяку промисловість“, або ще кращі, ширші, прозорчі слова бувш. директора Петровської-Розумовської Академії проф. В. Вілямса: „Горе тому народові, у якого різнорідна промисловість спинилась в своєму розвитку: спиниться праця його творчої думки, погасне і спиниться в своєму розвитку його національна культура і, поволи деградує у своєму регресі, такий нарід неминучо позбудеться своєї самостійності в родині народів і його проковтнуть інші народи — занадто бо цінний продукт більничства і занадто велика потреба в ньому всіх, щоб допустити на цювний час не досить повне використання різнорідної території!“ А чия ми, українці, використовуємо вповні наші землі?!

Вина за мале зацікавлення нашої інтелігенції питаннями сільського господарства в першу чергу падає на наших агрономів, які відстають від інших фахів у своїй активності, рухливості та настирливості. Але й інші наші чинники, як школа, преса, видавництва, кооперація, „Прогреси“, політичні організації поносять за те також значну частину відповідальності. Цілий український рух до цієї пори був, так сказатиб, занадто „гуманітарним“ — занадто багато зверталось уваги на освіту та інформацію загальну і політичну (занадто мало на освіту та інформацію професійну. В найближчий час мусимо це неспростовно попрацювати.

Агр. Віктор Доманицький.

Національний український хор Дмитра Котка.

Три фази його розвитку.

Хто з галицької інтелігенції не був на концертах хору Котка? Здається, нема жодної інтелігентної особи, котра не чула цього хору, що більше, десятки тисяч селян насолоджувалися піснями у виконанні цього хору. Нема на Галицькій Землі трохи більшої місцевості, куди цей хор не загостив і своєю піснею не пробуджував у менше музикальну подлину, а в музикальну просто закопану. Всім нам ще пам'яті перші ви-

ступи хору Котка і цей ентузіазм, з яким наша суспільність зустрічала і хор і його ліріста. Українська пісня подана була Котком у такій красі, що ентузіазм нашої суспільності був підком оправданий. Появився про цей хор в часописах наших, наших сусіда, а також заграничних довший і коротший рецензії — одначе всі вони обертались головню околом виведення самої пісні. Але хто цей Котко? Хто його співаки? Як цей хор powsta і які фази до нинішнього дня він пережив? Про це мало хто знає. Тому я рішився подати нашім суспільності коротку історію хору Котка: початки хору, перші його виступи на Галицькій Землі, тріумфальний похід його пісні, немислі Залішчків, розпад хору і піанішу його долю, його реорганізацію, теперішні його виступи і наміри хору на майбутнє.

Дмитро Котко, літ 34, походить з хутора Балки в таврійській губернії на Вел. Україні, з семі чисто української. По укінченні гімназії вступає до духовної семінарії, одначе по кількох місяцях виступає і але на учителя каліграфії й рисунка, але й цей фах йому не до вподоби. Його потягає спів і музика. Кидає учительство і закладає в місті Пятигорську хор, котрим проводить один рік. З Пятигорська їде в Харків учитися далше музики, де рівнож закладає хор. По короткій побуті в Харкові переїздить у Москву, щоб в музичному інституті докінчити свою музичну освіту. В Москві заскочила Котка світова війна. В 1927 р. коли більшовики опанували Москву, Котко з офіцерською школою борониться 3 дні в Кремлі. Опісля їде в Київ служити своїй державі В 1919 р. вступає до війська У. Н. Р., а в 1920 р. враз з тисячами козацтва опиняється в таборі інтернованих у Ланцуті. Всі табори інтернованих козаків — чи це було в Тарнові, чи у Вадовицях, чи в Петрикові — мали свої хори, але з ліквідацією табору вони розсипались, а їх лірігенти, як прим. Тележницький, Куліш, Кальмуцький, обняли посаду дяків на Волині. Одинокий хор у Ланцуті під проводом Котка не впаав по ліквідації, але з меншиною або більшиною доповнюванням співаків передержав до нинішнього дня.

Хор Котка співав спершу тільки в таборі: розмавав пісню полонене козацтво або коли якась загранична місця приїхала оглядати табір, тоді на прохання уприви табору Котко збирав своїх співаків і перед делегатами виступав з нашою піснею. Як пташина замкнена в клітці бється до дротів, щоб добутися на волю, так і Котко зі своїми співаками нидів за дротами, а думка у нього одна: якби то дістатись з хором і піснею на світ, між своїх людей. Плани у нього далекі: передовсім же подати нашу пісню в П'ювантій красі своїй суспільності, а опісля виїхати за границю. Але це довгий і тернистий шлях. Не сподівався Котко, скільки перепон матиме на своєму шляху, поки його мрії стануть поволі здійснюватися. Співаки не вірили в успіх, треба було кожного поодиноким перекомувати. Але по довгих ваганнях і перипетіях існування співаків під проводом Котка, одержавши нарешті в 1922 р. волю, дістає дозвіл виїхати, хоч, правда, тільки на Помор'я і в Познань.

Шіснадцять не була легалізована, не мала ніяких документів на урядування концерти. На кожний концерт треба було добувати окремий дозвіл, який не так легко діставалось і нероз було так, що хор, очікуючи дозволу на виступ по кількох днів, у сірех шинелях, голоді і холоді виглядав свої очі за висланним делегатом, що він привезе: дозвіл чи заборону. Доля неначе насміхалась з них. Одначе віра в кращу майбутність навіть в найтяжчих днях горя й розпущи: коли Котко зі своїми співаками мешкав у змичних ватральних гардеробах, коли співаки спали на кріслах, а цілою їх денною їдою був мочений оселедець — не покидала їх ні на хвилину.

Сам Котко і його співаки не володіли зовсім польською мовою, так, що з цього приводу приходило часто до комічних сцен. Коли прим. в однім містечку на Помор'ю проспівали вони вже кілька пісень по польськи, приступав посадинок міста до Котка і просить, щоб його співаки заспівали якусь польську пісню. Можна уявити собі здивування Котка, а ще більше того посадинок, коли він довідався, що вони вже проспівали не одну, а кілька пісень! Значить, — вони виконали

польські слова так, що поляки не пізнали своєї пісні...

В 1924 р. одержує Котко в Торуні дозвіл на концерт хору в цілій Польщі, не виключаючи й Галичини, куди від інтернованих козаків був суворо заборонений. Перший концерт на Галицькій Землі відбувся дні 24. вересня 1924 р. в Перемишлі. З якими думками їхав Котко і його 16 співаків у Галичину? З одної сторони радість, що їде до своїх, з другої тремтіння серця, як приймуть його пісню свої. Він добре знає, що галицькі українці — музикальний народ. От і селя Народного Дому в Перемишлі. На салі Прозоровський і Тимченко прибирають сцену. Стукають, прибивають, що треба. Аж входить на сцену голова Народного Дому і питається просто: „А, панове, звідки і що тут робите?“ — „Ми з хору Котка й уряджуємо для хору сцену“ — „Що за Котко, що за хор? Тут не такі хори співаки тай не виступували по сцені“. Обернувся і вишов. Вечером концерт. Гураган оплесків несеться по кожній пісні, публіка сидить наче зачарована, один на одного поглядає і з дива не може вийти. Це наша пісня? Публіка не хоче виходити з салі і сиплються з безконечністю наддатки. А той сам голова, котрий сказав, що тут не такі хори співали, приступає до Котка, мовчки стискає йому руку і просить: „Лишіться на завтра!...“ Але на другий день хор концертував уже в Самборі.

Так то проломано перші леди: першу позицію в Перемишлі здобуто з такою бравурою, що як на другий день Котко зі своїми співаками заїхав до Самбора, сцеля вже не могла змістити гостей, а оплескам не було кінця. І починається тріумфальний похід хору по всіх більших містах Галичини. Співаки вже не голодують, убрані гарно, суспільність радо приймає їх у хату на квартири. З поліпшенням матеріальним хор прибувають нові співаки, між іншими й відомий в майбутньому Давиденко і Петро Євсєвський. Це була перша фаза історії хору Котка.

Проспівавши зі своєю шіснадцятькою по більших містах, Котко, щоб збільшити свій музичний репертуар, рішився замінити хор мужеський на мішаний. Двомисячний відпочинок, підчас котрого Котко переорганізував свій хор. Коли знову розпочалося концертне турне, Хор мав уже 47 осіб. З таким складом Котко об'їздив цілу Польщу, виступаючи по більших містах, як Варшава, Вільно, Познань, Краків, Лодзь і т. д.

Як у кожній організації — хором управляла управа, в склад якої входили Котко як голова і лірігент, його заступник Євсєвський, адміністратори Давиденко і Тимченко, староста хору Леонтович і кількох співаків. Коли слава хору Котка рознеслася широко по цілій Польщі, коли про нього заговорили німецькі часописи на Шлезьку, зголосились до Котка ріжні концертні бюро та імпресарії з пропозиціями на виїзд хору в концертну туру по Німеччині. Умови були доволі добрі, тільки один вимогу поставив імпресарій: щоб хор складався з 35 осіб, виключно співаків, без ніяких адміністраторів, бо їм нема що робити в Німеччині. Для цього треба було ліквідувати адміністративний апарат (7 осіб) і кількох слабших співаків. Ніхто не хотів хору кидати, а їхати всім було годі. От і тоді розвалився хор на дві частини. Це все сталося підчас шісторомісячного відпочинку хору в Залішчах літом 1926 р. Фонди хору вичерпались тоді зовсім, так, що по розвалі як одна, так і друга частина хору лишалась без засобів до життя. Співаки бідували знова, як колись, коли, вивахивши із табору в Ланцуті, йшли в світ пісню добувати славу. Це була друга фаза історії хору Котка.

Відавша більша частина під проводом Євсєвського і Давиденка, обіхавши деякі міста Галичини і Шаєська, виїхала в турне до Німеччини. Але по кількох місяцях Євсєвського покинув хор і вернувся у Польщу до табору в Каліші. За ним пішло з хору ще кількох. Тепер цей хор (16) співав на дошках кращих кабареїв у Німеччині.

Сам Котко по розпаді не впаав на дусі, не заломив рук, але з питомою собі енергією взявся поставити новий хор. Це праця дуже тяжка. Вчити співака, котрий поза голосом, що йому Бог дав, вбити тільки людина з залізною волею. Індікх немає — нелегко. Це може робити тільки двоє був би звернувся. Але Котко — це людина праць: хор, свій — це його

життя. Нерідко можна його бачити над раяном, як укладав ноти. Сьогодні хор Котка має знов 32 співаків (12 жіночих сил і 20 мужських), прибувають ще й нові сили. Вертають і деякі старі співаки з Німеччини. І коли Котко уважатиме, що хор знова стоїть на вершці своєї сили, то прибувають новий репертуар, в половині грудня цього року загостить знову до Львова, щоб опісля по концертах у більших містах Галичини й Польщі виїхати в турне до Югославії і далше в світ. Це булаб третя доба хору Котка, що викиресав стільки любови до української пісні серед нашого народу.

Слави. Ол. Гвоздецький.

МІН. ЗАЛЕСЬКИЙ ВИЇХАВ ДО ЖЕЛІЗНИ.

Варшава, 29. листопада 1927.

Нині виїхав до Женеви мін. закорд. справ Залеський у товаристві гр. Тарновського шефа секції міжнар. інститутів, ради. Шумлянського, рад. польської амбасаді в Парижі Арайшевського і інш.

АРЕШТУВАННЯ ПОС. ДИМОВСЬКОГО.

Варшава, 29. листопада 1927.

На основі розпорядку слідчого судді арештовано бувш. соймового посла Тад. Димовського, члена ХД і президента „Розвою“. Проти Димовського вплинуло останніми часами багато донесень кримінального характеру.

КАБІНЕТНА КРИЗА В РУМУНІІ.

Париз, 29. листопада 1927.

„Матен“ подає з Бухарешту, що Вінтілі Братіану не вдалося утворити кабінету. Місцю утворення нового кабінету одержити Титулеску. Він старатиметься створити кабінет під адмін. проводом або провідника нац.-сеп. партії Мадіу.

Біржа.

Гроші.

Американський долар 8'88 і піл при знижковій тендерії. Банк Польський платив за долара у готівці 8'83, за Нью Йорк 8'89, Лондон 43'38, Шріх 171'45, Париж 34'90, Брукселе 24'8, Мехіко 48'44, Амстердам 259'35, Прага 26'35, Штотгольм 239'60, Копенгага 238'35, Осло 236'20, Ланціг 173'20, Відень 125'41, Берлін 212'12, Канада 8'88.

Збіжжя.

Пшениця двірська 48'00—49'00, пшениця селянська 46—47'50, жито 38'25—39'25, ячмінь бровар. 35'00—40'50, ячмінь на мліво 34'75—35'75, ячмінь пастільний 31'00—34'00, овес 33'25—34'25, кукуруза румунська 33'50—34'00, бароболі рафовані 6'50—7'25, фасоль біла 45—55, фасоль колірова 40'00—40'00, горох північний 60—66, горох полевий 40—50, бобик 34'50—35'50, соя 7'50—8'50, соя 4'25—4'75, гречка 37'00—39'00, льон 68'00—71'00.

НОВИНКИ.

— Вечір у честь Кобиліанської в Коломиї. З Коломиї пишуть нам: Залозівський у Коломиї на день 8-го грудня вечір у честь О. Кобиліанської, який зводив своєму прибуттю сама Юніатка, відкладений, а причини від Комітету невідомі, на кінець грудня, імовірно аж на 20-го. Точний ретинешь вечора буде ще оголошений.

— Раят у митрополита Андрея Шептицького, заповіданий на 1. грудня ч. р., іза непереведення притчи, представлений деякими позазалішчаними епископами, невідбується.

— Підвишка почтових оплат. З днем 1. грудня ч. р. обов'язує зміна тарифів почтових і телеграфічних оплат. У внутрішньому обороті лист до ваги 20 гр. буде коштувати 25 сот., понал 20 гр. до 250 гр. 30 сот., від 250—300 гр. 50 сот. Почтова картка буде коштувати 15 сот., друку до 25 гр. 3 сот., 50 гр. 10 сот., 100 гр. 15 сот. Поручений лист буде коштувати 40 сот. Лист експрес 80 сот. В заграничному обороті оплата за листи до ваги 20 гр. буде вносити 50 сот., а до Австрії, Чехословаччини, Румунії та Мадярщини 40 сот. Почтова картка 30 сот., а до вищезгаданих держав 25 сот. Поручений листи 50 сот. Листи експрес 1 дол. Тарифа телеграфічна буде вносити: від слова англійської телеграми 15 сот., від польської 45 сот. Основа оплати 50 сот.

— Програма конференції гр.-кат. єпископату. Конференція гр.-кат. єпископату що почалась утора 29-го листопада продовжуватиме подібно до суботи 3-го грудня включно. У середу 30-го учасники конференції відвідають в р. 15 і піл переліт та манастир ОО. Василія. У четвер 1-го в 18 г. — Акадія в Духовній Семінарії в честь єпископа. У п'ятницю в р. 16 г. в честь єпископа в замітці СС. Витанія Вільна сиротами в замітці СС. Василіяно. У суботу в 11 і піл осадляти Нац. Музею. в 15 г. відвідають манастир

„ОЛЬКА“

НАЙБІЛЬШИЙ ВИБІР
ТРІНКОТАЖІРИНОК 35.
біля „Народної Торговлі“.

Лазом вирішив почати з китайцями генеральний бій, а сам зацікавився затримати цінності у викопаному колодязі. Після цього він вийшов проти ворога. У підсумку бійці Хара-Хото-лазюм загинули, а з ним його „непереможне“ військо і весь лард. З тодішнім значенням китайське військо анулювало місто. В місті нічого не залишилось — ніщо не лишилось. Кажуть, що там і досі китайці сусідніх міст та монголи шукають ці скарби, але даремно. Високі стіни з баштами ще й тепер оточують Хара-Хото. З північного сходу насуваються на місто сипучі піски, засипали місто і навіть досягли середини міста. Все тут тихо й мертво, сліди людського життя рідко-рідко заховаються під масою безжизнених пісків. Розкопани провалилися у всіх частинах міста. З ентузіазмом працювала молоді експедиції Козлова, добували нові скарби для науки, знайшли тут 2500 томів книг. Вони написані на 7-ми східних мовах. Тисячі років тому написали ці книги, але вони до цього часу ще цілі, бо мабуть, збереглися лише через сприятливу атмосферу в підземеллі де їх знайшли. Крім цього, була тут велика галерея художніх картин, полотна мальовані фарбами, найтонші прекрасні шовки з акварельними малюнками, шовковий папір з прикрасами. Підчас роботи експедиції „Мертве місто“ в пустині оживало. Експедиція воскресила до нового життя давню столицю, мертвого народу Ся-ся. В різних частинах міста знаходили бронзові залізні речі, багато кераміки, ліпні прикраси, барельєфи, фрески і навіть кілми-утирати з зрізаною цінності. Ще ласки побудувала у мертвому місті Хара-Хото експедиція пройшла всю Монголію де знайшли цілі в пам'ятки старовини. Ледаче чи є ще країна, що мала б на своїй території таку цінність, але це вже вистачить надовго. Ось короткі підсумки поїздки експедиції. У північній Монголії відкриті й досліджені глибокі могили часів китайської династії 3 й 4 століття до н. е., вивчено південний Хангай, степові й пустинні частини Монголії, аж до мертвого міста Хара-Хото. Крім того, зібрано багато зразків рослин, птахів, риб, знайдено надзвичайно цікаві своїм змістом монгольські та китайські писемства, малюнки на скелях, плитках і горах. Поруч цього експедиція привезла багато матеріалів про побут тепершньої Монголії. Наукові цінності експедиції передано до географічного т-ва в Ленінграді та музею Академії Наук, де над ними працюють видатні наукові спеціалісти. — (За „Вісник“).

раз приступили в члені, а членів просимо надіслати вкладки. — За Видія: Ів. Глинчик голова, Е. Ігнат секретар.

До Всіх Торговельних і Видавничих Інституцій, Усіх Мистецьких і Скульптурних Товариств, взагалі до усіх Братів Українців приймаючи своєю працею участь у розвитку народньої продукції.

Брати Українці!

Приймаючи на увагу велике значення розвитку народньої торгівлі й промислу, як головних чинників у будові селісного незалежного життя, Товариство „Прогресивна“ в Шанхаю створило музей-кранію. Цей музей-кранію повинен зобразити все, що виробляє наш народ, повинен стати зразком всеукраїнського життя, — всеукраїнської боротьби за своє незалежне й рівне місце серед народів світа, — зразком котрий буде живим чинником у ділі освіти десятків й сотень тисяч братів українців, закликаних на Далекий Схід і звелених до стану етнографічної маси, стану гною на полі народів на землі, де вони тепер живуть, — зразком, — доказом, що наша боротьба, наше життя не слова на папері, а дійсність — живий доказ слушності й гідності наших народніх ідей і змагань. Крім цього, цей музей-кранію буде першим кроком зв'язку з народами Сходу.

Приступаючи до переведення в життя завдань нашого музею-кранію, Т-во звертається до Вас, брати Українці, а великою й поважною прохання надіслати нам усе, що є у Вас найкращого з народніх виробів і тим допомогти Т-ву виконати свої народні обов'язки.

Усе це, великого значення добро, просимо надіслати через Матку-Централю у Львів. При надісланні прохання вказати грошеву вартість кошту. Цей увесь крам буде виставлений для оглядин з вказівкою місця, інституції й особи, що виробила ці речі, чи торгує ними. І буде продаватися, а гроші будуть надіслатися тому, хто цей крам прислав. А увесь чистий прибуток з музею-кранію піде на культурно-просвітну працю Т-ва і на „Рідну Школу“ в Галичині і інших місцевостях. В заміну Т-во пропонує своє посередництво з фінансним і японським банками, як відомо усім, багатими виробами чаю, шовку, тощо.

Надсилаючи цю свою прохання, Т-во „Прогресивна“ в Шанхаю вірить, що брати українці зрозуміють всю вагу такого Музею-Кранію і негайно надішлють усе, що зможе сприяти до завершення такої поважної справи.

Шангаї, 24. жовтня 1927 р.

Д-р М. Гриняк пр. Панченко пр.
голова секретар.

Address: Ukrainian National Association „Prosvita“ 11, Kiukiang Rd. (office Dr. Panchenko) Shanghai, China.

Нові книжки і видання.
книжки:

Евген Рудий: Більше засоромився, як налюбився, комедія в 2 діях. Тернопіль, ст. 13

ЖУРНАЛИ:

Prosvita (французькою мовою), орган національної оборони народів Ірану, України та Туркестану. Париж. Листопад, ч. 12. Зміст: 10 години радянської влади. Вбивство українського отамана Петлюхи. Головна помилка. Радянський уряд і комуністичний інтервенціонізм. Большевики і проблеми дня. Огляд економічного життя в Туркестані. Лист із Грузії.

Народня Прогресивна, часопис присвячений справам позашкільної освіти. Листопад-грудень, ч. 9-10. Зміст: М. Галуцький: 3 негодні місяці „Прогресива“. Світлова конференція в справі освіти для дорослих у 1929 р. Ст. Срополко: Перекладна діточа література. Свято української пісні. Нові видання Т-ва „Прогресивна“.

Аматорський Театр, орган Театральної Комісії при Гол. Видділі Т-ва „Прогресивна“, ч. 9-10. Листопад-грудень. Зміст: А. Будзинський: Вараки (докладження). М. Р. Лещо про японський театр. І. Олексин: Режисерські вказівки до п'єси „Непопулярні“ Крошвинського. З літературно-театрального мистецтва. Доклад. Хроніка. Вистави драматичних гуртків. Нові п'єси.

Літопис українського друку, орган державної бібліографії УСРР, ч. 46. 19. листопада.

Державна Нація. Неперіодичний збірник, листопад 1927 р. Зміст: На еміграції. П. Новосільський: По переліку вартостей. М. Сибірський: Шлях націоналізму. Дм. Андрійський: „Статут“. Радіопла Дем'як: Думки про майбутнє Європи. В. Поневіт: Два життя. (жж. К. Л. Костарів: Проблема націоналізму. Д. Д.: До завдань Українського Націоналізму. М. Гриняк: Відповідь Сосноград та Назарукам (жжж). Огляд журналі. Націоналізм і патріотизм Л. Домінова. М. Омелюхович: Павленко (старший) згадки до статті Р. Ягого.

Проблеми техніки, орган кни-

ської науково-дослідної катедри тепло-техніки, ч. 1, 2 і 3 (липень, серпень, жовтень) 1927).

Slovansky Prehľad, ч. 9. листопад.

Учительське Слово, орган „Взаємної допомоги українського учительства“, ч. 12. грудень.

Український Емігрант, орган Т-ва опіки над українськими емігрантами у Львові, ч. 6. 15. листопада.

Господарсько-кооперативний часопис, орган Ревізійного союзу українських кооператив, ч. 47, 23. листопада.

Службовик, орган Союзу українських приватних службовиків, вересень-листопад. Молоде Життя, часопис українського пласту, ч. 8. 15-го листопада.

Наша Земля, літер. і сусп.-політ. журнал. Ужгород, ч. 10, 25. листопада.

Євангельський релігійно-просвітний часопис. Коломия, ч. 21, 7. листопада.

Духовний Сіяч, перк-народний ілюстр. тижневик. Варшава, ч. 43-44.

Братський Вістник, орган українського католицького братства в Вінніпегу, ч. 1 і 2, вересень-жовтень.

Przegląd Społeczny, miesięcznik poświęcony zagadnieniom pracy społecznej i opieki nad dzieckiem. Rok 1. Nr. 1. Lwów, listopad.

ОПОВІСТКИ.

Репертуар Нового Українського Театру під дир. П. Карабіневича: Олірія:

1. XII. Запорожці за Дунаєм.

2. XII. Майська ніч.

Тернопіль:

3. XII. Циганка Аза.

4. XII. Гейша (премієра). перший раз на українській сцені в Галичині. 993 4-2

Український Комітет Допомоги жертвам повені на м. Львів прохас Високоповажани Пани прибути на засідання, яке відбудеться 1-го грудня ц. р. в 4-й год. пополу, у домі „Марійського Товариства Пани“ при вул. Бляхарській ч. 11, II. пов. Предметом напад улаштування прилюдної збірки для 11-го грудня ц. р., на яку Комітет одержав дозволення поліції. 1004 2-2

На „Рідну Школу“ зложили: Вп. Товариство „Іністер“ 100 зол. місто вінця на домовину свого віцепрезидента бл. п. д-ра Теофіла Кормоша, Вп. п. Д. Коренці 20 зол. для ашиновання пам'яті бл. п. д-ра Теофіла Кормоша. — Жертводавцям складає ширшу подяку Головна Урава. 999a

Скопний Делегатурі СУА, в Перемислі. Сходили українських адвокатів і кандидатів адвокатури Перемискої делегатурі відбудуться в неділю дня 4-го грудня 1927 в год. II. перепів в домі „Українська Бесіда“ в Перемислі з денним порядком: 1) Отворення сходів і вибір президії. 2) Заг. делегата. 3) Українська адвокатура, її організації в СУА, і фактова преса — реф. д-р Роман Домбчевський. 4) Права української мови — реф. д-р Вол. Загайкевич. 5) Внесення. Після сходів відбудеться виступ адвоката д-ра Михайла Корчинського — „Загальний погляд на цивільне радянське право. Д-р Володимир Загайкевич пелетат. Д-р Роман Домбчевський референт делегатурі.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ.

КОРЕС ОНДЕНТІВ, аквізиторів, що мають широкі знаності серед рільників негайно пошукується до праці, Варшава Szczęgła 3/3 Zambach. 960 2-4

Всілякі роботи годинників (ар-сько-юзер-ькі) також перебіки найбильше виконув, найстарша в краю фірма Ю. Домбровський насл. Ю. Домбровський — Л. Розважеский Львів, Академічна 2, (Готель Жорж). Замовлення з провінції подлягають негайно. 101 6) 20-7

БІЛГОВОДЕЦЬ-біяніст з клькатиною практикою і знанням німецького і українського, прийме негайно посаду на п'ятий або шостий день, або прийме роботу до хати. Оферти під Рутинівани до Генер. Експед. Оголошень, Львів, вул. Леонів 1.

ХОЛВІНАЗА
(зілля)

Г. НЕМЦОВСКОГО

лічить

НЕДУГИ ЛІЧІНКИ

І ПЕРІОДИЧНІ МАТЕРІ

Приноровлюється при недугах:

1. Речі на і на П та і
2. Жовте капління
3. Хронічне запор'я стільця
4. Катари неможі жолудка і кишк.

Головний Склад: Варшва, Нови Свят 5.

Остерігається перед купуванням кророб без до-

плату і періодичні матері.

МАГАЗИН КАПЕЛЮХІВ

О. Бережинської

П'яте, вул. Пехарська ч. 47

поруче на кожний сезон гарні і елегантні капелюхи по приступних цінах.

1018

1-4

ДІВАНІ, хідники, портієри, фіранки, мебелі матері по фабричних цінах

ВАНК площа Марійська 5, I поверх.

911

8-20

ПОШУКУЮ жінки до ведення домашнього господарства і кухні на селі. Зголошення з поданням умови до Адміністрації „Діла“ під „село“.

1013 1-2

САМОХОДИ „Praga“ особові, тягарні, тривалі, економічні, люксові. Продавництво Ягайлонська 7. Тел. 305. Ревізійні часті.

1014 1-6

НА ПРОДАЖ реальність, 1 км. від осередку Войнилова, 12 морів ріл, мурований дім (5 покоїв, кухня, пивниця і т. д.), великий сад, огорода і гарний парк, інвентар (пара коней, 2 корови, молотильні, плуги, борони, підвода і т. п.). Дуже відповідне для емерити. Інформації укліюїть Ілько Попович, Станіславів, вул. Липови ч. 53.

1016

ПОШУКУЮ посади до товариства з англійською мовою найкраще для дітчат від 12-ти літ. Зголошення під „Англія“.

1019 1-2

ГОДИННИК Ваш буде найліпше направлений і найбильше годинникарській роботи Ганна Зеленериха, Львів, пл. Марійська 5. — З провінції просимо репарації пряслати поштою. — Старомодні дамські годинники перероблюємо на ручні.

3 6) 40-7

40-7

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

Спеціаліст медуг легіні, серія і жолудка

д-р Фелікс Ган

Львів, ГОРОДЕЦЬКА 46.

858 Переселення Рентгенон 21-24

ДЕНТИСТ

Б. ЛЮБЕР в Станіславові

вул. Собіського 14.

Спеціаліст: білі корони, штучні зуби без піднебіння, містки без корон і біленькі зуби. — (Присутній ціни — до 794 гідні услів.) 33-7

33-7

Лікарсько-дентистичне Заведення

д-р Симона Раппапорта

Якова Наєса

Львів, вул. Сикстуська 17/II.

Скріплювання хитаючихся зубів, пильовування й чистиння зубів без болю. Штучні зуби в камчуку і золоті на американську систему. Пациєнтів з провінції полагоджуються в найкоротшому часі. П. Т. урядовцям і студентам значна знижка. 1006 Полекші в сплатах. 2-5

2-5

МЕБЛІ першорядних виробів красних і закордонних, спальні, ідальні, сальонні і кухонські покій по дуже приступних цінах і на доглядні услівх — поручає фірма БРНК і ГРИНЕР — Львів

797 Ягайлонська 24 тел. 21-76. 2-5

2-5

Килими

ВІРОБИ КОШИКАРСЬКІ

ЗАДАВКИ в великій виборі

Ковальські каші на ліжка, столі і т. д.

Народня штука, вироби терракотові — найдешевше поручає

тел. 26-09

Пюденк Гедедис КОПЕРНИКА II

6-6

Відозви й комунікації.

Комунікат Союзу власників реальностей у Львові.

Подано до відома, що на засіданні всіх з товариств власників реальностей у Львові дня 24. п. м. обов'язуючу від 1. серпня 1926 р. збірну умову між власниками і дозорцями продовжено за згодою всіх інтересованих Товариств по день 1. мая 1928 р.

Текст тої умови переглянути може кожний у бюрі Тов-а вул. Косцюшка ч. 1а. II. поверх.

Як відомо від 1. січня 1928 р. обов'язки власників реальностей сповняти замість лаші на сміття пописані магістрат-м бжачні пушки. Щоби власники не пали жертвою несовісних фабрикантив — Союз віднов у умову з українською бжачарською фірмою А. і В. Заяць при вул. Осолінських ч. 14. (напроти Зіморонича), де можна зареза дістати прив'язні пушки, пил і заливні блази, добре пошкварені, дуже гравалі по ціні 26 зол. за штуку. Крім цього зобов'язалася фірма платити 5 проц. від торгу за поштутування на „Рідну Школу“. Прішті танцювальні сорти пушки можна набутти по чужих фірмах по ціні 26 до 32 зол., однак вони не відповідають тій якості і тривалості, на яку дає гарантію фірма Заяць. Медаль такої штуки можна оглянути і загалом фірми привул. Осолінських ч. 14.

В делегатах до прав. коміс. Ступельського в справі чистиння вулиць і гостинців дозорцями на коні власників реальностей — заступав наш Союз заст. голови пр-р Теофіла, а як відпоручника в справі умови між власниками і дозорцями репрезентував наш Союз в Інспекторії Прав (Коренюка 42 6) пл. О. Оніського і секретар Е. Ігнат.

Делегати податок від перукомостей за III квартал з від. лаші за IV квартал до кінця листопада, громадяни за воду і світло по 15. грудня, делегати податок від незалежності площі IV, рат до кінця листопада п. р.

Ще раз просимо тих власників, що досі не є членами нашого Союзу, щоби за-

За величкію відповідал Василь Муляр.

Видіє Видавничча Спілка „Діло“.

З лавками Видавниччої Спілки „Діло“. Львів, Ринок ч. 10.